

Na temelju članka 25. Statuta Centra za kulturu Jastrebarsko i članka 19. stavka 2. Zakona o zaštiti na radu (Narodne novine br. 71/14,118/14, 154/14.) Upravno vijeće Centra za kulturu Jastrebarsko na prijedlog ravnateljice donijelo je 03.06. 2015. godine

PRAVILNIK O ZAŠTITI NA RADU

I. UVODNE ODREDBE

Članak 1.

Ovaj Pravilnik propisuje upravljanje zaštitom na radu u Centru za kulturu Jastrebarsko (u daljnjem tekstu: ustanova) smještenom na lokaciji Franje Tuđmana 9. Pravilnikom se sukladno djelatnosti, tehnologiji i broju radnika na temelju izvršene procjene opasnosti utvrđuje organizacija provođenja zaštite na radu, položaj posebnih skupina radnika, zabrana uporabe sredstava ovisnosti i druga pitanja u svezi sa zaštitom na radu. Izrazi koji se rabe u ovom Pravilniku, a imaju rodno značenje, rabe se neutralno i odnose se jednako na muški i ženski spol.

Članak 2.

Zaštita na radu provodi se u ustanovi radi sustavnog unapređenja sigurnosti i zaštite zdravlja radnika i osoba na radu, sprječavanja ozljeda na radu, profesionalnih i drugih bolesti u svezi s radom te ugodnog boravka korisnika usluga i ostalih osoba u unutarnjem i vanjskom prostoru ustanove. Provođenje zaštite na radu sastavni je dio radnih obveza svih radnika ustanove.

Članak 3.

Otklanjanje opasnosti za život i zdravlje radnika i drugih osoba na radu osigurava se primjenom pravila ponašanja u svezi sa zaštitom od požara, postupcima gašenja požara te evakuacije i spašavanja.

II. ORGANIZACIJA UREĐIVANJA I PROVOĐENJA ZAŠTITE NA RADU

Članak 4.

Za poslove zaštite na radu ovlašteni su: Upravno vijeće, ravnatelj, ovlaštenik, povjerenik radnika za zaštitu na radu, stručnjak zaštite na radu.

Članak 5.

Ravnatelj poslove vezane za zaštitu na radu može prenijeti na ovlaštenika. Ovlaštenik u spomenutom smislu svaka je osoba koja rukovodi radom jednog ili više radnika ako je na njega preneseno ovlaštenje u pisanom obliku.

Članak 6.

Ako ravnatelj za obavljanje stručnih, savjetodavnih i drugih poslova zaštite na radu nije u mogućnosti sam osigurati stručno provođenje (nema odgovarajuće kadrove, instrumente i slično), tada njihovo obavljanje može ugovoriti s vanjskim trgovačkim društvom ili ustanovom ovlaštenom za obavljanje tih poslova.

Članak 7.

Ravnatelj i ovlaštenik utvrđuju poslove, prava, dužnosti, ovlaštenja i odgovornosti ovlaštenika aneksom postojećeg ugovora o radu odnosno drugim aktom kojim se utvrđuje ovlaštenje vezano uz provedbu zaštite na radu.

Članak 8.

Upravno vijeće

- utvrđuje programe zaštite na radu na radnim mjestima i u okolišu ustanove
- donosi plan evakuacije i spašavanja u slučaju izvanrednih okolnosti
- utvrđuje mjere i sredstva za provođenje i unapređivanje zaštite na radu
- obavlja druge poslove zaštite na radu utvrđene općim aktima ustanove.

Članak 9.

Ravnatelj

- organizira i provodi zaštitu na radu vodeći pri tome računa o prevenciji rizika te obavješćivanja, osposobljavanja, ustrojstvu i sredstvima
- osigurava izradu procjene rizika za život i zdravlje radnika i drugih osoba na radu
- skrbi o osiguravanju potrebitog broja radnika osposobljenih za evakuaciju i spašavanje te pružanje prve pomoći
- omogućava upoznavanje radnika s odredbama ovog pravilnika i dostupnost procjene rizika na mjestu rada, upute za rad na siguran način za mjesto rada i poslove koji se na njemu obavljaju te osposobljavanje radnika za rad na siguran način
- izdaje naloge radnicima o otklanjanju nedostataka koji ugrožavaju život i zdravlje radnika
- osigurava na mjestu rada postavljanje na vidljivo mjesto sigurnosnih znakova, znakova za evakuaciju i spašavanje te uputa i oznaka za rukovanje radnom opremom
- utvrđuje postavljanje nadzornih uređaja radi kontrole ulazaka i izlazaka iz radnih prostorija i prostora ustanove te radi smanjenja izloženosti radnika i korisnika usluga ustanove od razbojstva, provala, nasilja, krađa i sl.
- osigurava radniku na njegov zahtjev zdravstveni pregled jednom u pet godina
- osigurava izabranom specijalistu medicine rada pristup mjestima rada
- skrbi o zabrani pijenja alkoholnih pića i uzimanja sredstava ovisnosti
- skrbi o zabrani pušenja u prostorima ustanove
- privremeno udaljuje s rada radnika zatečenog pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti
- prati i razmatra podatke u svezi s povredama na radu i profesionalnim bolestima
- skrbi o pravodobnoj prijavi radnikove povrede na radu
- određuje vođenje propisane evidencije
- osigurava unutarnji nadzor nad primjenom pravila zaštite na radu
- izvješćuje inspektora rada o smrtnoj, težoj ili skupnoj ozljedi radnika
- obavlja druge poslove prema propisima, Statutu ustanove i odredbama ovog Pravilnika

Članak 10.

Ovlaštenik poslodavca odgovoran je za:

- planiranje, pripremu i provođenje procesa rada tako da se osigura što djelotvornija zaštita radnika i radnog okoliša
- propisana ispitivanja i preglede te vođenje i čuvanje propisanih evidencija
- da se na poslove ne raspoređuje radnik koji nije osposobljen za rad na siguran način
- da se na poslove s posebnim uvjetima rada ne raspoređuje radnik za kojeg na propisani način nije utvrđeno da ispunjava tražene uvjete, odnosno da se radnik koji tražene uvjete više ne ispunjava ne zadrži na poslovima s posebnim uvjetima za rad
- da se malodobnicima, ženama i radnicima sa smanjenom radnom sposobnošću ne dopusti rad na poslovima koji bi mogli na njih štetno utjecati
- da se isključe iz uporabe strojevi i uređaji te osobna zaštitna sredstva koja nisu ispravna
- rad radnika sukladan odredbama Zakona o zaštiti na radu, propisima donesenim na temelju njega, drugim propisima zaštite na radu
- zabranu rada radnika ako radi suprotno odredbama iz prethodne točke
- provedbu odgovarajućih odredbi plana evakuacije te osiguranje uvjeta za pružanje prve pomoći
- zabranu pušenja, odnosno određivanje i označavanje prostorija gdje je pušenje dopušteno te zabranu uzimanja alkoholnih pića i drugih sredstava ovisnosti, odnosno zabranu rada radnicima koji su pod utjecajem alkohola i drugih sredstava ovisnosti
- provedbu i ostalih mjera zaštite na radu iz svojeg djelokruga.

Članak 11.

Ovlaštenik zaštite na radu odgovoran je za poslove koje obavlja neposredno ravnatelju.

Članak 12.

Ovlaštenik je dužan osigurati da su sva sredstva rada prije uporabe u ispravnom stanju. Ovlaštenik je s ravnateljem dužan osigurati ispravnost sredstava rada i u smislu primjene pravila zaštite na radu na njima.

Članak 13.

Povjerenik radnika za zaštitu na radu štiti i promiče prava radnika u svezi sa zaštitom na radu i obavlja druge poslove za koje je ovlašten.

Povjerenika radnika zaštite na radu biraju radnici ustanove pod uvjetima, na način i u postupku propisanom odredbama Zakona o radu.

Povjerenik ima pravo:

- podnositi ravnatelju prijedloge vezane uz donošenje odluka iz zaštite na radu
- zahtijevati od ravnatelja poduzimanje odgovarajućih mjera u svrhu smanjenja i otklanjanja rizika
- podnositi pritužbe tijelima nadležnim za zaštitu na radu
- sudjelovati s ravnateljem u planiranju unapređivanja uvjeta rada
- biti obaviješten o svim promjenama koje utječu ili bi mogle utjecati na zaštitu na radu
- izvršiti uvid i koristiti dokumentaciju ustanove iz zaštite na radu
- primati primjedbe radnika u vezi s primjenom pravila zaštite na radu te ih prenositi ravnatelju

- izvijestiti nadležnog inspektora i specijalista medicine rada o svojim zapažanjima, odnosno zapažanjima radnika
- nazočiti inspekcijskim pregledima i očitovati se na činjenično stanje koje utvrdi nadležni inspektor
- pozvati nadležnog inspektora kada ocijeni da su ugroženi sigurnost i zdravlje radnika, a ravnatelj ili Upravno vijeće propušta ili odbija provoditi potrebnu zaštitu na radu
- osposobljavati se za obavljanje poslova povjerenika radnika za zaštitu na radu
- staviti prigovor na inspekcijski nalaz
- svojim djelovanjem poticati radnike na provedbu zaštite na radu
- obavješćivati radnike o provedbi zaštite na radu

Članak 14.

Radnici su dužni obavljati poslove dužnom pozornošću sukladno Zakonu o zaštiti na radu i propisima donesenim na temelju njega, Zakonu o radu, kolektivnom ugovoru i ugovoru o radu. Pritom je svaki pojedini radnik odgovoran:

- osposobiti se za rad na siguran način
- pristupiti pregledu vezano uz poslove s posebnim uvjetima rada na koji ga je uputio poslodavac
- osigurati sebi siguran i učinkovit rad koji ne predstavlja nikakvu opasnost za zdravlje i sigurnost sebe i drugih
- čim je to moguće, izvijestiti neposredno nadređenog o svim opasnim ili potencijalno opasnim incidentima
- odmah izvijestiti osobu osposobljenu za pružanje prve pomoći o svakoj ozljedi ili iznenadnoj bolesti kod sebe ili kod drugih osoba koje o tome ne mogu same izvijestiti
- provjeriti opremu kojom radi kako bi se uvjerio da je sigurna za upotrebu i ne popravljati je sam, osim ako je za to osposobljen.

Radnici moraju biti izviješteni o svojim odgovornostima za zaštitu na radu prilikom zasnivanja radnog odnosa i drugih programa osposobljavanja za zaštitu na radu.

Odgovornost za povredu radnih obveza utvrđena je u članku 40. ovog Pravilnika, a za prekršaj u kaznenim odredbama Zakona o zaštiti na radu.

III. PRAVILA ZAŠTITE NA RADU

Osposobljavanje radnika iz zaštite na radu

Članak 15.

Osposobljavati se iz zaštite na radu dužni su:

- radnici za koje je procjenom opasnosti utvrđeno da se moraju osposobljavati za rad na siguran način
- ovlaštenik poslodavca iz područja zaštite na radu
- radnici određeni za provedbu evakuacije i spašavanja
- radnici određeni za pružanje prve pomoći
- svi radnici za početno gašenje požara
- povjerenik za zaštitu na radu.

Članak 16.

Osposobljavanje prema utvrđenim programima ustanova može u cjelosti povjeriti ovlaštenoj vanjskoj stručnoj organizaciji.

Članak 17.

Provjera znanja provodi se testovima znanja ili usmenim ispitivanjem, a ocjena praktične osposobljenosti promatranjem i ocjenom radnih postupaka na radnom mjestu na kojem radnik radi.

Članak 18.

Radniku se izdaje uvjerenje nakon završenog osposobljavanja i provjere osposobljenosti. Uvjerenje izdaje i potpisuje za to ovlaštena osoba.

Članak 19.

Radnika koji ne zadovolji na trećoj provjeri osposobljenosti ravnatelj može rasporediti na drugo radno mjesto (uz prethodnu provjeru osposobljenosti za to radno mjesto) ili s njim raskinuti ugovor o radu.

Članak 20.

Osposobljavanje i provjera osposobljenosti obavlja se u pravilu u radno vrijeme.

Članak 21.

Ustanova je za osposobljavanje dužna osigurati stručne osobe, prostor, potrebnu dokumentaciju i didaktička sredstva.

Obavještanje

Članak 22.

Postavljanje znakova sigurnosti i sigurnosnih uputa, čija je potreba utvrđena elaboratom o procjeni opasnosti, obveza je povjerenika zaštite na radu.

Sredstva rada i radni okoliš

Članak 23.

Ispitivanje sredstava rada i radnog okoliša u utvrđenim rokovima organizira ravnatelj, a stručnjak zaštite na radu ih vodi i nadzire.

Članak 24.

Ispitivanje sredstava rada i radnog okoliša obavlja stručna organizacija s ovlaštenjem za obavljanje tih poslova.

Članak 25.

Ispitana sredstva rada koja ne zadovoljavaju osnovna pravila zaštite na radu isključuju se iz pogona sve do njihova osposobljavanja za daljnji rad u smislu primjene pravila zaštite na radu.

U radnom okolišu koji ne zadovoljava osnovna pravila zaštite na radu prekida se rad do osiguranja propisanih uvjeta za rad na siguran način.

Odluku o isključivanju sredstava rada iz pogona odnosno prekida rada zbog neodgovarajućeg radnog okoliša donosi ravnatelj.

Zaštita od požara, evakuacija i spašavanje

Članak 26.

U slučaju iznenadnog događaja koji može ugroziti živote i zdravlje radnika i drugih osoba koje privremeno rade ili borave u prostorima ustanove postupa se u skladu s planom evakuacije i spašavanja.

Ozljede na radu i profesionalne bolesti

Članak 27.

Postupke i poslove u slučaju ozljede na radu ili profesionalne bolesti organizira i obavlja ovlaštenik poslodavca sukladno odredbama ovog Pravilnika.

Pružanje prve pomoći

Članak 28.

U slučaju ozljede na radu, radnik koji se zatekne na mjestu događaja dužan je o tome hitno izvijestiti osposobljenog i zaduženog za pružanje prve pomoći i neposrednog rukovoditelja.

Članak 29.

Neposredni rukovoditelj dužan je bez odgode doći na mjesto događaja i:

- ukloniti izvor opasnosti, a ako to nije u mogućnosti, evakuirati radnika iz prostora u kojem je nastala ozljeda
- organizirati pružanje prve pomoći
- prema potrebi pozvati hitnu medicinsku pomoć i organizirati prijevoz ozlijeđenog na liječenje u zdravstvenu ustanovu
- odmah izvijestiti stručnjaka zaštite na radu i ravnatelja o događaju, naravi ozljede i poduzetim mjerama.

Zaštita nepušača

Članak 30.

Poslodavac posebnom odlukom određuje i označava u kojim je prostorijama dopušteno pušenje.

Zabrana unošenja i uzimanja alkohola i drugih sredstava ovisnosti

Članak 31.

Kontrola unošenja alkoholnih i drugih sredstava ovisnosti obavlja se na ulazu u ustanovu.

Članak 32.

Provjeru alkoholiziranosti i prepoznavanje simptoma uzimanja drugih sredstava ovisnosti obavlja neposredni rukovoditelj u suradnji s radnikom koji je osposobljen i ovlašten za obavljanje tih poslova.

Članak 33.

O obavljenoj provjeri alkoholiziranosti sastavlja se zapisnik.

U zapisnik se obvezno upisuju osobni podaci o radniku, podaci o radnom mjestu na koje je radnik raspoređen, okolnosti koje su uzrokovale provjeru alkoholiziranosti, datum, sat, mjesto i rezultat provjere te izjave radnika čija se alkoholiziranost provjerava, ostalih prisutnih i neposrednog rukovoditelja.

Odbijanje da potpiše zapisnik ne utječe na valjanost zapisnika kao dokaznog materijala. Zapisnik se prilaže odluci o privremenom udaljenju s radnog mjesta.

Članak 34.

U slučaju osnovane sumnje da je radnik pod utjecajem drugih sredstava ovisnosti, neposredni rukovodilac dužan je zabraniti radniku daljnji rad te ga uputiti nadležnom liječniku radi ocjene radne sposobnosti.

IV. ZAŠTITA POSEBNIH KATEGORIJA RADNIKA

Članak 35.

Poslovi na kojima ne smiju raditi radnici mlađi od 18 godina, radnici sa smanjenom radnom sposobnošću, žene, trudnice, radnice koje su rodile ili koje doje dijete i radnici stariji od 60 godina utvrđeni su odredbama Zakona o radu i Zakona o zaštiti na radu.

Navedene kategorije radnika ne smiju se u skladu s tim raspoređivati na poslove s posebnim uvjetima rada, na rad u smjenama i na druge poslove koji mogu štetno utjecati na njihovo zdravlje.

VI. NADZOR

Članak 36.

Nadzor nad provođenjem poslova zaštite na radu obavlja se na temelju Zakona o zaštiti na radu, a unutarnji nadzor nad primjenom pravila zaštite na radu obavlja se sukladno odredbama ovog Pravilnika.

VII. ISPRAVE, EVIDENCIJE I IZVJEŠTAJI

Članak 37.

Sukladno zakonu i podzakonskom aktu o vođenju isprava, evidencija i izvještaja te odredbama ovog Pravilnika čuvaju se isprave, vode evidencije i podnose izvještaji iz područja zaštite na radu.

VIII. PRAVA, OBVEZE I ODGOVORNOST RADNIKA

Članak 38.

Prava i obveze utvrđene su Zakonom o zaštiti na radu, Zakonom o radu i ovim Pravilnikom.

Članak 39.

Odgovornost je utvrđena propisima iz prethodnog članka i ovim Pravilnikom.

Članak 40.

Radnik je teže povrijedio radnu obvezu ako:

- ne izvršava dužnosti iz zaštite na radu propisane zakonom, podzakonskim aktima, tehničkim normama, kolektivnim ugovorom, ugovorom o radu i odredbama ovog Pravilnika
- poslove radnog mjesta obavlja suprotno pravilima zaštite na radu
- ne pristupi obrazovanju i osposobljavanju za samostalan rad na siguran način ili ne pristupi provjeri znanja za samostalan rad na siguran način
- propusti ili odbije raditi pod nadzorom radnika osposobljenog za rad na siguran način dok uspješno ne obavi provjeru svoje osposobljenosti za rad na siguran način
- odbije prihvatiti raspored na drugo radno mjesto za koje se može osposobiti za samostalan rad na siguran način, ako u tri pokušaja nije zadovoljio na provjeri osposobljenosti za rad na siguran način
- odbije napustiti mjesto rada kada to od njega traži odgovorni rukovodilac radi sigurnosti zaštite zdravlja
- ne prekine rad kada su mu izravno ugroženi život i zdravlje zato što nisu primijenjena pravila zaštite na radu
- ne obavi pravodobno liječnički pregled na koji ga uputi ovlaštenik poslodavca
- radeći suprotno pravilima zaštite na radu ugrozi sigurnost ili zdravlje drugih radnika
- ne upotrebljava zaštitna sredstva ili zaštitne naprave
- ako ošteti ili ukloni oznake upozorenja ili uputu iz zaštite na radu
- odbije udaljiti se s mjesta rada ili iz prostorije ustanove kada je zatečen da radi pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti
- odbije pristupiti provjeri zdravstvene sposobnosti ili provjeri radi li pod utjecajem alkohola
- tijekom rada konzumira alkoholna pića ili druga sredstva ovisnosti ili ih unosi u prostorije ustanove
- puši na mjestu na kojem je to izričito zabranjeno zbog opasnosti od požara i eksplozije.

Članak 41.

Radnik mora biti privremeno udaljen s rada odnosno iz prostorija ustanove na način i u slučajevima utvrđenim zakonom, kolektivnim ugovorom, aktom kojim se uređuju radni odnosi i ovim Pravilnikom.

IX. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 42.

Pravilnik stupa na snagu i počinje se primjenjivati danom objave na oglasnoj ploči ustanove.

Članak 43.

Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o zaštiti na radu od 26.10.2004. godine.

U Jastrebarskom, 03.06.2015.

Predsjednik Upravnog vijeća:
Josip Cuković, mag. oec.

Klasa: 115-01/15-01/1

Urbroj: 238-15-1

Ovaj je Pravilnik objavljen na oglasnoj ploči ustanove dana 03.06.2015. godine i stupio je na snagu.